

Vihdin kunnan ympäristölautakunnan lausunto asiassa veden ottaminen Hiidenvesi-tunnelista Ojakkalan rinnekeskuksen rinteiden lumettamiseksi, Vihti / hakija Vihti Ski Center Oy / ESAVI/16417/2024

Ympäristölautakunta 05.03.2025 § 13
88/11.02.04/2025

Asia

Aluehallintovirasto pyytää lausuntoa hakemuksesta koskien veden ottamista Hiidenvesi-tunnelista Ojakkalan rinnekeskuksen rinteiden lumettamiseksi. Lausuntoa pyydetään 20.3.2025 mennessä.

Lausunto pyydetään toimittamaan aluehallintovirastoon sähköisen asiointipalvelun kautta (avi.fi/sahkoiset-lomakkeet). Lausunnossa on ilmoitettava asian diaarinumero ESAVI/16417/2024.

Kuulutus ja hakemusasiakirjat ovat sähköisesti osoitteessa ylupa.avi.fi.

Hakemuksen sisältö tiivistetysti

Etelä-Suomen aluehallintovirasto on 16.9.2011 (nro 192/2011/4) myöntänyt Vihti Ski Center Oy:lle vuoden 2025 loppuun saakka luvan ottaa Hiidenvesi-tunnelista vettä. Luvan saajalle on annettu määräys pitää Hiidenvesi-tunnelin painetaso jatkuvasti tietyllä painetasolla johtamalla tunneliin tarpeen mukaan lisävettä (lupamääräys 2). Lupaehdoissa on todettu, että mikäli vedenottoa halutaan jatkaa tämän jälkeen, tulee lupaviranomaiselle toimittaa 30.4.2024 mennessä uusi lupahakemus. Vettä on otettu vuodesta 2000 lähtien.

Vihti Ski hakee nyt lupaa veden ottamiselle vesilain (587/2011) 4 luvun 3 ja 4 § mukaisesti. Vihti Ski Center Oy hakee ensisijaisesti toistaiseksi voimassa olevaa oikeutta ja toissijaisesti vesilain mukaista lupaa ottaa vettä Hiidenvesi-tunnelista, Lintulan ajokuilusta, enintään 120 000 m³ lumetuskaudella aikavälillä 1.10. - 30.4. Määrä sisältää tunneliin purkautuvaa pohjavettä laskennallisesti enintään 40 000 m³ lumetuskaudella. Hakemuksessa on esitetty lumetuskauden pidentämistä huhtikuun loppuun saakka säilölumen valmistusta varten. Nykyisessä voimassa olevassa luvassa (16.9.2011 nro 192/2011/4) lumetuskausi on rajattu ajalle 1.10 - 1.3.

Vedenoton kokonaismäärään hakija esittää lisäystä aiemmin toteutuneisiin vedenottomääriin suhteutettuna. Vedenottomäärät ovat olleet vuosina 2011-2023 pohjaveden osalta 9 100...32 200 m³ ja kokonaisvesimäärän (pinta+pohjavesi) osalta 62 000...102 500 m³. Hakija esittää hakemuksessa kokonaisvesimääräksi (pinta+pohjavesi) 120 000 m³/lumetuskausi ja pohjaveden osuudeksi kokonaisvesimäärästä 40 000 m³/lumetuskausi. Vuorokausirajaa vedenottomäärälle ei enää esitetä uudessa hakemuksessa, koska hakijan mukaan pohjavesivaikutusten kannalta oleellisempaa on pitää Hiidenvesi-tunnelin painetaso edellisessäkin lupapäätöksessä määrättyllä tasolla.

Vesi otetaan Lintulan ajokuilusta, jossa on olemassa oleva pumppausrakenne ja vesi johdetaan rinnekeskukseen olemassa olevaa putkilinjaa pitkin. Vihti Ski Oy hakee tällä hakemuksella myös ensisijaisesti oikeutta ja toissijaisesti lupaa pintaveden johtamiseen Hiidenvedestä lumetusta varten hyödyntäen Helsingin seudun ympäristöpalvelut - kuntayhtymä HSY:n vedenottorakenteita. Hakija on solminut Hiidenvesi-tunnelia hallinnoivan Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän (HSY) kanssa sopimuksen, joka mahdollistaa vedenoton tunnelista sopimuksessa mainituin ehdoin.

Vedenpaine on tunnelissa alempi kuin sen ympäristössä vallitseva pohjaveden painetaso. Painetason eron takia tunneliin katsotaan keräävän vettä ympäröivästä kalliosta ruhjeiden kautta. Kun tunneliin tai tunnelista pois ei pumpata vettä, tunnelista poistuu vettä ylivuotona noin 600–900 m³/vrk ja koepumppauksella on todettu, että tunnelista voidaan ottaa pohjavettä käyttöön jatkuvasti noin 1 000 m³/vrk.

Koska sekä painetason aleneminen, että palautuminen on nopeaa, ei pohjavettä hakijan mukaan ehdi virrata tunneliin merkittävässä määrin enempää kuin normaalilanteessakaan. Vedenotto saattaa vähäisessä määrin lisätä tunneliin purkautuvan pohjaveden määrää, mutta pohjaveden kokonaismäärään nähden vaikutus on merkityksetön. Hakijan mukaan vedenotolla ei ole todettu olevan vaikutuksia myöskään tunnelin stabiliteettiin. Hakija esittää teoreettisen vedenoton vaikutusalueen hakemuksessa. Vihti Skin vedenoton vaikutus painottuu vedenottamon ympäristöön, ei koko tunnelin alueelle. Teoreettisen vaikutusalueen arvioidaan ulottuvan Lintulan ajokuilun alueelle sekä jonkin verran tunnelia länteen, jossa sijaitsee kaakko-luode-suuntainen kallioperän ruhje, johon teoreettinen vaikutusalue saattaa hieman levitä. Idän suuntaan teoreettisen vaikutusalueen voidaan ajatella ulottuvan noin paaluvälille 7000-7200, jossa sijaitsee yksityiskaivoja, joihin tulkittiin aiheutuneen vaikutuksia vuoden 1996 koepumppauksesta. Lisäksi paalulla 7200 on todettu Hiidenvesi-tunnelin rakentamista edeltäneissä kairauksissa rikkonaista kalliota.

Hakijan näkemyksen mukaan vedenotolla ei ole vaikutuksia Hiidenveteen. HSY:llä on lupa johtaa 39 milj. m³ vettä Hiidenvedestä Hiidenvesi-tunneliin Vihti Skin lumetuskauden aikana. Hakija esittää, että Vihti Skin vedenoton vaikutukset ovat laskennallisesti noin 0,3 % HSY:lle myönnetyn luvan mukaisen vedenoton vaikutuksista.

Hakija esittää seuraavaa tarkkailuohjelmaa:

- Vedenoton vaikutuksia pohjavesipintoihin tarkkaillaan automaattimittareilla seuraavasti
 - Kolmeen yksityiskaivoon, 3 (tai 10), 15 (tai 18) ja 23 (tai 25 tai 26), asennetaan automaattimittarit pohjaveden pinnankorkeuden seuranta varten
 - Automaattimittarit asetetaan mittaamaan pohjaveden pinnankorkeutta lumetuskauden aikana (lokakuu-huhtikuu) vähintään kerran viikossa

- Vihti Ski seuraa Hiidenvesi-tunnelista otettavan veden kokonaismäärää päivittäin.
- HSY seuraa Hiidenvedestä tunneliin pumpattavan veden määrää päivittäin ja toimittaa tiedot Vihti Skille raportointia varten
- HSY seuraa tunneliveden paineviivaa ja toimittaa tiedot Vihti Skille raportointia varten

Hakija on seurannut yksityisten talousvesikaivojen pinnankorkeuksia sekä lumetukseen pumpattuja vesimääriä lumetuskausilla myös aiemmin. Yksityiskaivojen vesipinnat vaihtelevat tarkkailutulosten mukaan epäsäännöllisesti ja pinnakorkeuksissa ei ole havaittavissa vedenoton vaikutuksia.

Valmistelija Päivi Haatainen etunimi.sukunimi(at)vihti.fi, p. 044 042 1353

Esittelijä Tekninen johtaja Ville Könönen

Ehdotus Ympäristönsuojeluviranomainen pitää tärkeänä, että vedenoton vaikutuksia Hiidenvesitunnelin ympäristön yksityiskaivojen vedenpinnan korkeuksiin tarkkaillaan säännöllisesti. Samoin tärkeää on seurata tunnelin vedenpainetasoa jatkuvasti lumetuskaudella erityisesti, kun hakemuksessa ei esitetä vuorokausirajaa vedenotolle.

Isolähteen vedenottamoon kohdistuviin vaikutuksiin ja tarkkailutarpeeseen Vihdin Vesi lausuu erikseen.

Päätös Ympäristönsuojeluviranomainen pitää tärkeänä, että vedenoton vaikutuksia Hiidenvesitunnelin ympäristön yksityiskaivojen vedenpinnan korkeuksiin tarkkaillaan säännöllisesti. Samoin tärkeää on seurata tunnelin vedenpainetasoa jatkuvasti lumetuskaudella erityisesti, kun hakemuksessa ei esitetä vuorokausirajaa vedenotolle.

Isolähteen vedenottamoon kohdistuviin vaikutuksiin ja tarkkailutarpeeseen Vihdin Vesi lausuu erikseen.

Tiedoksi